

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/17/13/95

NASTROJE SPOŁECZNE W STYCZNIU '95

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ '95

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Początek nowego roku przyniósł kolejną, aczkolwiek niezbyt dużą poprawę nastrojów¹. W stosunku do grudnia obniżył się nieco poziom pesymizmu społecznego, jeśli chodzi o ogólną ocenę sytuacji w kraju. Wiąże się to głównie z dostrzeganą ogólną poprawą sytuacji gospodarczej, kondycji własnego zakładu pracy, a także - choć minimalną - warunków życia rodziny. Wyraźnemu pogorszeniu uległy natomiast oceny i prognozy sytuacji politycznej.

Oceny sytuacji

W styczniu, podobnie jak w grudniu, notujemy niewielką poprawę ocen ogólnej sytuacji w kraju. Wyraża się ona jednak głównie w spadku negatywnych opinii. W porównaniu z grudniem odsetek pesymistów zmniejszył się o 4 punkty procentowe i obecnie wynosi 55% ogółu badanych, optymistów jest dwukrotnie mniej.

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju idzie w dobrym czy też w złym kierunku?

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I
	'93	'94											'95
Dobrym	33	30	23	21	26	29	28	29	24	22	22	26	28
Złym	42	47	58	62	59	56	53	51	58	59	62	59	55
Trudno powiedzieć	24	22	20	17	16	15	19	20	18	19	16	15	17

Ogólny rozwój sytuacji w kraju stosunkowo najlepiej oceniają pracownicy umysłowi niższego szczebla, najgorzej zaś robotnicy niewykwalifikowani. W tej grupie oraz wśród prywatnych przedsiębiorców zaznacza się także najsilniejszy wzrost negatywnych opinii w stosunku do grudnia. Lepiej niż miesiąc temu na rozwój sytuacji w kraju zapatrują się natomiast przedstawiciele inteligencji i kadry kierowniczej.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (56) zrealizowano 6-9 stycznia '95 na 1230-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Od października '94 obserwowaliśmy tylko niewielkie wahania ocen sytuacji politycznej. W styczniu nastąpiło wyraźne ich pogorszenie, co zdaje się oznaczać, iż konflikty i spory między prezydentem a rządem czy koalicją dopiero teraz zaczęły być postrzegane w kategoriach kryzysu politycznego. Obecnie 53% badanych - o 9 punktów procentowych więcej niż w grudniu - określa sytuację polityczną w kraju jako złą, a tylko 5% ocenia ją jako dobrą. Są to najgorsze opinie od lata 1993 - po rozwiązaniu Sejmu i przed wyborami parlamentarnymi.

Tabela 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce?
Czy jest ona:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań:													
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I
	'93	'94												'95
Dobra	17	14	13	8	7	7	7	9	8	7	7	6	7	5
Ani dobra, ani zła	44	42	46	44	41	42	42	42	45	38	35	38	39	32
Zła	22	26	25	35	42	39	40	34	34	40	45	45	44	53
Trudno powiedzieć	18	18	16	13	11	12	11	15	12	14	13	11	10	10

Wzrost krytycznych ocen sytuacji politycznej kraju notujemy we wszystkich grupach społeczno-zawodowych, z wyjątkiem pracowników fizyczno-umysłowych i rolników. Najbardziej pogorszyły się one wśród robotników niewykwalifikowanych, którzy obok kadry kierowniczej i inteligencji oraz prywatnych przedsiębiorców zaliczają się obecnie do grup najgorzej oceniających sytuację polityczną w kraju.

Ostatnie wydarzenia polityczne - źle odbierane przez opinię publiczną - nie powiększyły jednak i tak już wysokiego poczucia ogólnej destabilizacji życia politycznego. Prawie identyczny jak w październiku odsetek respondentów uważa, że nikt obecnie nie panuje nad rozwojem sytuacji w Polsce (71%), zdaniem niespełna jednej dziesiątej (9%) wszystkie ważne sprawy kraju są w dobrych rękach. Można stąd wnosić, że ostatnie wydarzenia na scenie politycznej nie odbiegają zasadniczo od tego, co jest już dla społeczeństwa pewnym standardem naszego życia politycznego. Wyjątek stanowiły raczej miesiące, kiedy poczucie stabilizacji władzy w kraju było większe niż obecnie. Działo się tak w lutym '94 i we wrześniu '92.

Tabela 3

w procentach

Kategorie odpowiedzi	Wskazania respondentów według terminów badań:							
	V	IX	I	V	VI	II	X	I
	'92		'93			'94		'95
Wszystkie ważne sprawy w kraju są w dobrych rękach czy też	5	16	9	7	10	16	9	9
Nikt obecnie nie panuje nad rozwojem sytuacji w kraju	77	58	68	78	68	58	70	71
Trudno powiedzieć	18	26	23	15	22	27	20	19

Ogólna poprawa nastrojów może przede wszystkim wynikać z polepszenia - utrzymujących się od kilku miesięcy na podobnym, stosunkowo ustabilizowanym poziomie - ocen sytuacji gospodarczej. Nie przybyło wprawdzie optymistów (obecnie zaledwie co dziesiąty ankietowany ocenia stan naszej gospodarki jako dobry), wyraźnie jednak (o 5 punktów) spadł odsetek osób przekonanych, iż jest ona zła. Negatywną opinię o sytuacji gospodarczej podziela mniej niż połowa ogółu badanych (47%). Należy podkreślić, że są to najlepsze wyniki z odnotowanych po 1989 roku. Po raz pierwszy też od tego czasu sytuacja gospodarcza jest oceniana lepiej niż polityczna.

Tabela 4. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce?
Czy jest ona:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań:													
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I
	'93		'94											'95
Dobra	7	6	6	5	5	6	6	9	9	8	8	7	9	9
Ani dobra, ani zła	30	31	30	27	29	30	31	32	34	30	32	34	33	38
Zła	58	58	58	63	60	59	58	53	52	56	54	54	52	47
Trudno powiedzieć	5	6	5	5	6	5	4	7	5	6	7	5	5	5

Stan gospodarki najlepiej oceniają przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracownicy umysłowi niższego szczebla, najgorzej zaś rolnicy. Warto zauważyć, że oceny te są podobne we wszystkich, poza rolnictwem, sektorach gospodarki. Pracownicy sfery budżetowej, osoby zatrudnione w państwowym przemyśle i usługach, a także badani pracujący w sektorze prywatnym nie różnią się znacząco w swych poglądach na ten temat.

Bardziej korzystne niż przed miesiącem są także oceny sytuacji gospodarczej w wymiarze mikroekonomicznym - dotyczące kondycji zakładu pracy respondentów. W ciągu ostatniego miesiąca o 5 punktów procentowych wzrosła liczba osób oceniających ją jako dobrą, obecnie 34% ogółu badanych zatrudnionych poza rolnictwem przychyliła się do takiej opinii. Trochę mniej liczna grupa (37%) postrzega sytuację własnego zakładu pracy jako złą.

Tabela 5. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?
Czy jest ona:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I
	'93	'94											'95
	N=	569	561	608	603	583	581	595	532	590	586	632	554
Dobra	28	27	27	24	30	25	25	29	30	34	31	29	34
Ani dobra, ani zła	29	34	29	29	28	36	35	32	32	31	31	31	26
Zła	40	36	41	43	39	35	38	37	36	32	36	37	37
Trudno powiedzieć	5	3	3	4	3	3	2	2	2	3	2	3	3

Stosunkowo najlepiej oceniają sytuację swojego zakładu pracy osoby zatrudnione w sektorze prywatnym, najgorzej zaś pracownicy sfery budżetowej. Warto jednak zaznaczyć, iż opinie tych ostatnich są silnie spolaryzowane, negatywnie ustosunkowuje się do sytuacji swego zakładu 43% zatrudnionych w sferze budżetowej, pozytywnie zaś stosunkowo niewiele mniej - 37%. Być może oznacza to, że powiększają się różnice w sytuacji poszczególnych działów tej sfery.

Spośród grup społeczno-zawodowych stosunkowo najlepsze opinie o kondycji własnego zakładu mają pracownicy umysłowi oraz fizyczno-umysłowi.

Nieco lepiej też niż przed miesiącem Polacy ocenili własną sytuację materialną. Jednak oceny te minimalnie różnią się od grudniowych i nie znajdują odzwierciedlenia w zmianach drugiego wskaźnika - w ocenie jakości życia. Można podejrzewać, iż lepsze opinie o sytuacji materialnej rodziny nie pozostają bez związku z okolicznościowymi (zwykle pod koniec grudnia czy w styczniu) przyływami gotówki - wypłacaniem premii i rocznych nagród. Trochę lepsze pod tym względem samopoczucie ankietowanych mogło przyczynić się do owej niewielkiej poprawy nastrojów, jaką notujemy w styczniu.

Tabela 6. Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań:													
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I
	'93		'94											'95
Dobre	11	12	14	15	15	11	17	13	14	16	14	14	15	17
Ani dobre, ani złe	47	46	48	38	46	44	41	44	45	46	48	46	43	44
Złe	42	41	39	48	40	45	41	42	41	38	39	41	42	39

Tabela 7. Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:

w procentach

Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań:													
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	
	'93	'94											'95	
Dobrze	12	15	15	14	14	18	14	16	17	15	15	15	16	
Ani dobrze, ani źle	56	56	51	55	57	52	53	53	55	57	54	54	55	
Źle	33	28	34	30	29	31	33	31	28	28	31	30	28	
Trudno powiedzieć	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	

Podobnie jak przed miesiącem, jedna szósta ankietowanych (16%) zadowolona jest z jakości życia swoich rodzin. Niezadowoleni stanowią obecnie 28%. Niezmiennie dominują w społeczeństwie osoby oceniające sytuację własnej rodziny jako przeciętną. Ostatni miesiąc nie przyniósł też żadnych znaczących zmian w sytuacji życiowej którejkolwiek z grup społeczno-zawodowych. Najbardziej zadowoleni z poziomu życia rodziny są wciąż przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji oraz prywatni przedsiębiorcy. Najgorzej czują się pod tym względem robotnicy niewykwalifikowani.

Prognozy

Poprawa nastrojów wyrażająca się w lepszych ocenach ogólnej i gospodarczej sytuacji kraju nie znajduje odbicia we wzroście optymistycznych prognoz. Przewidywania dotyczące przyszłej ogólnej sytuacji w kraju są bardzo podobne do tych sprzed miesiąca. Dominują osoby przekonane, że sytuacja w Polsce nie ulegnie zmianie. Tylko 20% respondentów wierzy w jej poprawę w ciągu najbliższego roku, a 26% sądzi, że ulegnie ona pogorszeniu.

Tabela 8. A jak Pan(i) sądzi, jak to będzie w ciągu najbliższego roku?
Czy spodziewa się Pan(i), że sytuacja w Polsce - ogólnie rzecz biorąc - poprawi się, pogorszy się czy też się nie zmieni?

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I
	'93	'94											'95
Poprawi się	28	22	13	16	16	17	22	18	14	14	16	20	20
Nie zmieni się	43	43	45	46	45	50	43	45	45	50	44	44	45
Pogorszy się	19	27	35	31	29	25	24	28	32	27	28	27	26
Trudno powiedzieć	11	8	7	8	11	8	11	8	9	9	11	9	9

Stosunkowo najbardziej optymistyczni w swych przewidywaniach są pracownicy umysłowi. Najwięcej pesymistów jest natomiast wśród prywatnych przedsiębiorców i pracowników fizyczno-umysłowych.

Podobnie jak w ostatnich miesiącach kształtują się także prognozy dotyczące sytuacji gospodarczej - 24% ankietowanych spodziewa się poprawy, a 19% pogorszenia.

Tabela 9. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I
	'93	'94											'95
Poprawi się	30	23	19	21	23	23	26	23	19	17	23	23	24
Nie zmieni się	39	44	39	39	44	44	43	45	44	51	46	41	45
Pogorszy się	17	23	31	28	21	20	17	19	24	20	18	20	19
Trudno powiedzieć	14	10	11	12	13	13	14	12	13	12	13	16	12

Największymi optymistami pod tym względem są także pracownicy umysłowi. Charakterystyczne, że najbardziej pesymistyczni są prywatni przedsiębiorcy prowadzący samodzielną działalność gospodarczą.

W styczniowych przewidywaniach wzrost optymizmu odnotowujemy jedynie w przypadku rozwoju sytuacji własnego zakładu pracy. W porównaniu z grudniem zmniejszył się (o 6 punktów procentowych) odsetek osób przekonanych, że ich zakład za rok będzie w gorszej sytuacji, i obecnie wynosi 14%. Więcej respondentów niż w grudniu (o 3 punkty) jest przekonanych, że kondycja zakładu poprawi się w ciągu najbliższego roku.

Tabela 10. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań:													
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I	
	'93	'94											'95	
	N=	583	569	608	614	595	585	605	532	599	586	636	556	560
Poprawi się		21	19	21	20	22	24	22	19	22	19	24	20	23
Nie zmieni się		44	46	43	43	43	43	49	46	45	50	45	47	50
Pogorszy się		21	23	24	25	23	20	17	21	19	17	19	20	14
Trudno powiedzieć		14	11	12	12	12	13	15	14	13	14	12	13	14

Pozytywne zmiany w sytuacji swojego zakładu przewidują najczęściej przedstawiciele kadry kierowniczej, najgorzej zaś jego perspektywy widzą prywatni przedsiębiorcy.

Podobnie jak oceny sytuacji politycznej, gorsze niż przed miesiącem są jej prognozy. Po grudniowym wzroście pesymistycznych przewidywań ponownie zwiększył się odsetek respondentów przewidujących jej pogorszenie i wynosi obecnie 22%. Stosunkowo niewiele mniej osób przewiduje jednak poprawę w tej dziedzinie (17%).

Tabela 11. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I
	'93	'94											'95
Poprawi się	24	19	16	16	18	16	19	17	13	13	17	18	17
Nie zmieni się	45	49	45	45	46	50	49	51	48	51	50	46	44
Pogorszy się	12	14	22	23	19	17	12	15	17	18	15	18	22
Trudno powiedzieć	19	18	18	17	17	17	21	17	21	17	18	18	17

Nie zmieniły się ogólne prognozy dotyczące sytuacji życiowej rodzin. Dominuje przekonanie, że pozostanie ona taka sama jak obecnie.

Tabela 12. Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:

w procentach

Prognozy	Wskazania respondentów według terminów badań:												
	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	IX	X	XI	XII	I
	'93	'94											'95
Lepiej	24	20	15	18	18	17	18	17	15	15	17	17	19
Tak samo	42	42	35	43	43	45	42	40	38	39	39	43	42
Gorzej	18	23	32	25	25	23	23	24	27	26	23	22	21
Trudno powiedzieć	16	15	18	13	14	15	17	19	20	20	20	18	18

Utrzymujące się konflikty polityczne, choć wyraźnie negatywnie wpłynęły na ocenę sytuacji politycznej, nie przyczyniły się jednak do wzrostu ogólnego pesymizmu. Wydaje się, że głównie dzięki dostrzeganym pozytywnym zmianom w sferze gospodarczej opinie o sytuacji w kraju są nieco lepsze niż przed miesiącem. W najbliższym czasie jednak nie należy chyba oczekiwać dalszej poprawy nastrojów, raczej ich stabilizacji bądź pogorszenia, zwłaszcza jeśli scena polityczna będzie obfitować w niepokojące i budzące niezadowolenie konflikty i spory. Poprawy nastrojów nie zapowiada, jak poprzednio, wzrost optymistycznych prognoz co do rozwoju sytuacji w kraju ani narastający obecnie krytycyzm w ocenach sytuacji politycznej. Krótkotrwała jest też najprawdopodobniej, tak istotna dla nastrojów, poprawa opinii o własnej sytuacji materialnej, związana - jak wspominaliśmy - z sezonowymi wypłatami.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. piłskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju idzie w dobrym czy też w złym kierunku?

(%)

	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	28	55	17	1230
Płeć				
Mężczyźni	32	54	14	581
Kobiety	25	56	19	649
Wiek				
do 24 lat	26	53	22	129
25-34	31	56	13	197
35-44	27	57	16	291
45-54	23	59	17	172
55-64	32	53	16	200
65 lat i więcej	29	52	19	239
Miejsce zamieszkania				
Wieś	28	54	18	482
Miasto do 20 tys.	24	55	21	144
od 21 do 100 tys.	24	57	19	229
101-500 tys.	32	53	15	243
501 tys. i więcej mieszk.	30	60	10	132
Region				
Północny	28	60	12	125
Zachodni	30	53	17	143
Środkowo-zachodni	28	61	11	185
Środkowy	29	58	13	206
Wschodni	26	52	22	155
Południowo-wschodni	25	52	24	200
Południowo-zachodni	31	51	18	216
Wykształcenie				
Podstawowe	24	55	21	444
Zasadnicze zawodowe	26	61	12	306
Średnie	31	54	16	391
Wyższe	43	39	18	89
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	30	44	27	64
Prac.umysł.niż.szczebła	38	50	12	121
Pracownicy fiz.- umysł.	25	58	17	48
Robotnicy wykwalifikowani	28	58	13	120
Robotnicy niewykwalifik.	13	75	13	63
Rolnicy	27	54	19	84
Prywatni przedsiębiorcy	29	64	7	45
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	29	52	19	462
Uczniowie i studenci	33	50	17	36
Bezrobotni	21	62	17	117
Gospodynie domowe i inni	30	54	16	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	25	55	20	122
Sektor państwowy	32	53	14	159
Sektor prywatny	29	61	10	163
Spółdzielczość	25	58	17	24
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 1250 tys.zł	24	59	18	290
1250 tys. - 1999 tys.	23	65	11	230
2000 tys. - 2749 tys.	26	52	22	356
2750 tys. - 3249 tys.	31	57	12	123
3250 tys. i powyżej	41	44	14	207
Ocena własnych war. mater.				
Złe	20	64	17	482
Średnie	28	54	18	540
Dobre	47	38	15	206
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	19	60	21	73
Raz w tygodniu	28	55	17	723
Kilka razy w roku	30	53	16	316
W ogóle nie uczestniczy	28	59	13	117
Poglądy polityczne				
Lewica	37	49	14	220
Centrum	34	52	15	379
Prawica	28	61	11	276
Trudno powiedzieć	18	57	25	351

Tabela 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną. Czy jest ona:
(%)

	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	5	32	53	10	1228
Płeć					
Mężczyźni	6	31	59	5	581
Kobiety	4	34	48	15	647
Wiek					
do 24 lat	6	45	43	6	129
25-34	3	37	54	7	196
35-44	5	29	57	9	291
45-54	3	29	60	9	171
55-64	6	30	55	10	200
65 lat i więcej	5	30	48	17	239
Miejsce zamieszkania					
Wieś	6	34	47	12	481
Miasto do 20 tys.	4	28	60	8	144
od 21 do 100 tys.	4	31	54	11	229
101-500 tys.	4	36	53	7	242
501 tys. i więcej mieszk.	2	26	66	7	132
Region					
Północny	4	30	59	6	125
Zachodni	4	32	56	9	142
Środkowo-zachodni	5	33	54	8	185
Środkowy	5	26	61	8	206
Wschodni	6	30	48	16	155
Południowo-wschodni	2	34	51	14	200
Południowo-zachodni	8	39	45	8	215
Wykształcenie					
Podstawowe	5	32	46	17	444
Zasadnicze zawodowe	5	33	56	6	306
Średnie	5	33	56	6	389
Wyższe	4	27	62	7	89
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	5	25	64	6	64
Prac. umysł. niż. szczebla	6	36	52	7	120
Pracownicy fiz.- umysł.	2	43	40	15	47
Robotnicy wykwalifikowani	3	33	58	7	120
Robotnicy niewykwalifik.	3	22	62	13	63
Rolnicy	7	36	45	12	84
Prywatni przedsiębiorcy	4	29	60	7	45
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	5	31	51	13	462
Uczniowie i studenci	6	42	53	0	36
Bezrobotni	3	33	59	5	117
Gospodynie domowe i inni	4	36	49	11	70
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	3	33	52	11	122
Sektor państwowy	5	31	56	8	158
Sektor prywatny	4	33	57	6	162
Spółdzielczość	4	42	42	13	24
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 1250 tys. zł	3	34	50	12	290
1250 tys. - 1999 tys.	3	30	58	9	229
2000 tys. - 2749 tys.	7	34	48	11	355
2750 tys. - 3249 tys.	5	33	54	9	123
3250 tys. i powyżej	5	27	61	7	207
Ocena własnych war. mater.					
Złe	3	27	59	12	482
Średnie	5	36	50	9	539
Dobre	8	36	48	8	205
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	3	29	56	13	72
Raz w tygodniu	5	34	50	11	723
Kilka razy w roku	5	31	57	7	315
W ogóle nie uczestniczy	6	23	59	12	117
Poglądy polityczne					
Lewica	8	30	55	6	220
Centrum	5	39	48	8	378
Prawica	4	27	68	1	276
Trudno powiedzieć	3	30	46	21	351

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce: 1 - poprawi się; 2 - pozostanie bez zmian; 3 - pogorszy się (%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	44	22	17	1229
Płeć					
Mężczyźni	20	42	26	12	581
Kobiety	15	45	19	21	648
Wiek					
do 24 lat	26	49	12	13	129
25-34	18	57	17	9	196
35-44	15	45	26	13	291
45-54	15	45	27	13	172
55-64	20	35	26	20	200
65 lat i więcej	14	35	21	30	239
Miejsce zamieszkania					
Wieś	19	43	19	20	481
Miasto do 20 tys.	17	47	23	13	144
od 21 do 100 tys.	18	43	23	16	229
101-500 tys.	17	45	24	14	243
501 tys. i więcej mieszk.	12	41	31	16	132
Region					
Północny	25	38	26	11	125
Zachodni	22	37	27	14	142
Środkowo-zachodni	20	49	16	15	185
Środkowy	16	44	23	17	206
Wschodni	15	37	26	22	155
Południowo-wschodni	11	49	24	16	200
Południowo-zachodni	17	47	18	19	216
Wykształcenie					
Podstawowe	16	38	20	25	444
Zasadnicze zawodowe	22	48	17	14	306
Średnie	16	47	27	10	390
Wyższe	13	43	31	12	89
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	13	48	25	14	64
Prac.umysł.niż.szczębla	17	54	21	7	121
Pracownicy fiz.- umysł.	19	45	26	11	47
Robotnicy wykwalifikowani	23	43	20	14	120
Robotnicy niewykwalifik.	14	51	24	11	63
Rolnicy	17	46	20	17	84
Prywatni przedsiębiorcy	11	42	29	18	45
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	17	36	24	22	462
Uczniowie i studenci	33	44	8	14	36
Bezrobotni	15	53	21	11	117
Gospodynie domowe i inni	14	50	16	20	70
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	14	53	20	12	122
Sektor państwowy	18	52	23	8	159
Sektor prywatny	19	43	23	15	162
Spółdzielczość	13	42	29	17	24
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 1250 tys.zł	18	45	17	20	290
1250 tys. - 1999 tys.	17	44	25	15	229
2000 tys. - 2749 tys.	19	44	20	17	356
2750 tys. - 3249 tys.	18	43	28	11	123
3250 tys. i powyżej	15	42	28	15	207
Ocena własnych war. mater.					
Złe	15	42	23	20	482
Średnie	18	47	21	14	540
Dobre	21	39	24	16	205
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	15	35	25	25	72
Raz w tygodniu	18	45	20	17	723
Kilka razy w roku	18	44	22	15	316
W ogóle nie uczestniczy	14	39	32	15	117
Poglądy polityczne					
Lewica	25	46	21	8	220
Centrum	18	52	19	11	379
Prawica	17	40	29	14	276
Trudno powiedzieć	12	36	22	30	351

Tabela 4. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce.
Czy jest ona:

(%)

	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	38	47	5	1229
Płeć					
Mężczyźni	12	38	48	2	581
Kobiety	7	38	47	8	648
Wiek					
do 24 lat	12	45	42	2	129
25-34	10	46	41	3	197
35-44	10	39	47	3	291
45-54	7	36	53	4	171
55-64	12	36	49	4	200
65 lat i więcej	7	30	50	13	239
Miejsce zamieszkania					
Wieś	8	34	53	5	482
Miasto do 20 tys.	13	39	44	4	144
od 21 do 100 tys.	11	38	45	6	229
101-500 tys.	10	45	39	6	242
501 tys. i więcej mieszk.	8	37	49	6	132
Region					
Północny	11	42	44	3	125
Zachodni	8	36	50	6	143
Środkowozachodni	15	39	44	3	185
Środkowy	9	34	52	5	206
Wschodni	8	30	54	8	155
Południowo-wschodni	6	39	50	6	200
Południowo-zachodni	10	46	38	6	215
Wykształcenie					
Podstawowe	8	30	53	9	444
Zasadnicze zawodowe	9	40	48	3	306
Średnie	10	43	44	3	390
Wyższe	17	44	35	4	89
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	17	41	39	3	64
Prac. umysł. niż. szczebla	13	42	43	3	120
Pracownicy fiz. - umysł.	4	52	42	2	48
Robotnicy wykwalifikowani	11	38	48	4	120
Robotnicy niewykwalifik.	8	32	56	5	63
Rolnicy	8	26	63	2	84
Prywatni przedsiębiorcy	9	49	40	2	45
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	9	34	48	9	462
Uczniowie i studenci	11	47	39	3	36
Bezrobotni	8	38	52	2	117
Gospodynie domowe i inni	4	51	39	6	70
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	11	42	43	4	122
Sektor państwowy	12	42	44	3	158
Sektor prywatny	10	43	45	2	163
Spółdzielczość	17	25	50	8	24
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 1250 tys. zł	7	34	55	4	290
1250 tys. - 1999 tys.	7	33	56	4	230
2000 tys. - 2749 tys.	8	42	43	6	355
2750 tys. - 3249 tys.	11	39	46	5	123
3250 tys. i powyżej	16	42	37	5	207
Ocena własnych war. mater.					
Złe	6	31	58	5	482
Średnie	9	42	43	5	539
Dobre	17	43	33	7	206
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	4	34	53	8	73
Raz w tygodniu	8	39	47	5	723
Kilka razy w roku	11	39	46	4	315
W ogóle nie uczestniczy	15	28	50	8	117
Poglądy polityczne					
Lewica	11	43	43	3	220
Centrum	10	43	45	3	378
Prawica	12	34	51	3	276
Trudno powiedzieć	6	32	50	11	351

Tabela 5. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy.
Czy jest ona:

(%)

	dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	26	37	3	552
Płeć					
Mężczyźni	34	30	34	2	287
Kobiety	33	23	41	3	265
Wiek					
do 24 lat	37	25	35	4	52
25-34	34	30	35	2	132
35-44	38	26	33	3	213
45-54	31	26	42	1	105
55-64	21	24	50	5	42
65 lat i więcej	0	25	63	13	8
Miejsce zamieszkania					
Wieś	24	26	48	3	198
Miasto do 20 tys.	45	18	35	2	65
od 21 do 100 tys.	37	29	32	3	115
101-500 tys.	38	30	28	3	116
501 tys. i więcej mieszk.	41	26	29	3	58
Region					
Północny	38	26	35	2	66
Zachodni	31	27	41	2	59
Środkowozachodni	34	29	37	0	86
Środkowy	38	25	33	4	96
Wschodni	35	20	39	6	69
Południowo-wschodni	26	26	47	2	86
Południowo-zachodni	36	31	30	3	90
Wykształcenie					
Podstawowe	24	19	54	3	107
Zasadnicze zawodowe	27	33	35	5	155
Średnie	40	26	32	2	222
Wyższe	44	25	31	0	68
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	41	23	34	2	64
Prac. umysł. niż. szczebla	49	18	33	0	120
Pracownicy fiz. - umysł.	45	28	28	0	47
Robotnicy wykwalifikowani	31	35	30	4	117
Robotnicy niewykwalifik.	35	28	35	2	60
Rolnicy	8	21	71	0	75
Prywatni przedsiębiorcy	34	43	23	0	44
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	13	6	56	25	16
Uczniowie i studenci	0	0	0	100	1
Bezrobotni	0	25	25	50	4
Gospodynie domowe i inni	0	25	50	25	4
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	37	19	43	2	120
Sektor państwowy	40	31	27	3	153
Sektor prywatny	41	34	24	1	160
Spółdzielczość	43	24	33	0	21
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 1250 tys. zł	21	20	54	6	125
1250 tys. - 1999 tys.	30	27	43	1	108
2000 tys. - 2749 tys.	32	31	33	4	152
2750 tys. - 3249 tys.	45	27	27	0	51
3250 tys. i powyżej	50	26	23	0	107
Ocena własnych war. mater.					
Złe	24	17	53	6	184
Średnie	32	34	33	2	258
Dobre	55	25	20	0	109
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	14	41	45	0	22
Raz w tygodniu	31	26	40	2	316
Kilka razy w roku	38	25	35	2	153
W ogóle nie uczestniczy	43	25	25	8	61
Poglądy polityczne					
Lewica	29	31	38	2	109
Centrum	37	24	35	4	178
Prawica	39	25	35	1	130
Trudno powiedzieć	28	27	41	4	133

Tabela 6. Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:

(%)

	złe	ani dobre, ani złe	dobrze	Liczba osób
Ogółem	39	44	17	1228
Płeć				
Mężczyźni	39	42	19	580
Kobiety	40	46	14	648
Wiek				
do 24 lat	32	43	25	129
25-34	38	43	19	197
35-44	44	40	16	290
45-54	47	42	11	172
55-64	30	54	16	199
65 lat i więcej	41	43	16	239
Miejsce zamieszkania				
Wieś	40	47	13	482
Miasto do 20 tys.	50	37	13	143
od 21 do 100 tys.	36	45	19	229
101-500 tys.	33	43	25	243
501 tys. i więcej mieszk.	41	42	17	131
Region				
Północny	32	45	23	125
Zachodni	45	38	17	141
Środkowo-zachodni	39	43	18	185
Środkowy	42	45	13	206
Wschodni	41	46	12	155
Południowo-wschodni	44	44	13	200
Południowo-zachodni	32	46	22	216
Wykształcenie				
Podstawowe	46	42	12	444
Zasadnicze zawodowe	45	41	14	305
Średnie	30	50	20	390
Wyższe	24	38	38	89
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	30	36	34	64
Prac.umysł.niż.szczebła	24	51	25	121
Pracownicy fiz.- umysł.	33	52	15	48
Robotnicy wykwalifikowani	35	50	14	119
Robotnicy niewykwalifik.	54	40	6	63
Rolnicy	43	48	10	84
Prywatni przedsiębiorcy	9	44	47	45
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	39	45	15	461
Uczniowie i studenci	22	47	31	36
Bezrobotni	63	28	9	117
Gospodynie domowe i inni	54	37	9	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	31	45	24	122
Sektor państwowy	34	46	20	158
Sektor prywatny	26	49	25	163
Spółdzielczość	50	33	17	24
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 1250 tys.zł	60	38	2	290
1250 tys. - 1999 tys.	54	37	9	229
2000 tys. - 2749 tys.	37	48	15	355
2750 tys. - 3249 tys.	17	58	25	123
3250 tys. i powyżej	12	44	43	207
Ocena własnych war. mater.				
Złe	100	0	0	482
Średnie	0	100	0	540
Dobre	0	0	100	206
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	32	53	15	73
Raz w tygodniu	37	48	15	722
Kilka razy w roku	44	38	18	315
W ogóle nie uczestniczy	44	32	24	117
Poglądy polityczne				
Lewica	33	45	21	220
Centrum	38	45	17	377
Prawica	38	44	18	276
Trudno powiedzieć	45	42	13	351